

Globalt smerteår 2010 sætter fokus på smerter i muskler og led:

SÅ GØR DOG NOGET!

Af journalist Mette Bender

En national handlingsplan for kroniske smerter i muskler og led. Bedre behandling til patienterne og mere viden om lidelsen til behandlerne. Det er målet for den globale kampagne, som smerteprofessor Lars Arendt-Nielsen fra Aalborg Universitet står i spidsen for.

Hver femte dansker lider af kroniske smerter, og ud af tre mennesker med smerter, har de to ondt i muskler og led. Denne store gruppe er forsømt i det danske behandlingssystem. Området mangler politisk bevågenhed. Vi mangler tilstrækkeligt effektiv medicin, og vi ved ikke nok om sygdomme som fibromyalgi.

Professor ved Center for Sænske-Motorisk Interaktion ved Aalborg Universitet, Lars Arendt-Nielsen, er blevet præsident for en global kampagne, som skal hjælpe de mange, hvis liv er præget af smerter i muskler og led. Han sidder i styrelsen af den verdensomspændende sammenslutning af smerteforskere og smertebehandlere IASP, The International Association for the Study of Pain.

IASP har udnævnt 2010 til globalt smerteår med fokus på netop smerter i muskler og led og har placeret Lars Arendt-Nielsen og en amerikansk forsker i spidsen for den kampagne, der skal gøre den mest almindelige og mest oversete form for smerter tydelig på verdenskortet.

- Jeg er sat til at tale alle disse menneskers sag, og det er en opgave, som jeg tager meget alvorligt. Det hjælper mig at få pondus fra dette formandskab, og så er det bare med at få sat skub i denne gode sag. Politikerne kan ikke blive ved med at lukke øjnene, siger han.

Politikerne frygter, at det bliver dyrt, hvis de ser nærmere på problemet, mener smerteprofessoren.

- Men det er forkert. Samfundet sparer penge, hvis de smerteramte får det bedre og ikke længere har samme omfattende behov for sygedagpenge og pension.

Politikerne skal lægge langsigtede planer

Lars Arendt-Nielsen forklarer, at den danske afdeling af IASP er gået sammen med Gigtforeningen om at gennemføre den danske del af den internationale kampagne. Planen er, at få Danmark på banen hvad angår formidling af viden og politiske tiltag, der støtter området.

- Vi sætter ind på flere fronter på en gang. Formålet er overordnet at skaffe bedre hjælp til de utroligt mange mennesker, hvis liv er præget af smerter af denne art. De skal have bedre liv med tættere tilknytning til arbejdsmarkedet og færre smerter. Samfundet skal spare på de kæmpeudgifter, der er konsekvensen af de smerteramtes nedsatte evne til at arbejde.

Et overordnet mål er en national handlingsplan for en samlet indsats gennem forebyggelse og behandling. Lars Arendt-Nielsen peger på, at nationale handlingsplaner allerede eksisterer for sygdomme som kræft og diabetes.

- Omkring fire procent af den

danske befolkning lider af diabetes, og det er rigtig godt, at der findes en plan for at hjælpe dem. Men omkring 15 procent af befolkningen lider af kroniske smerter i muskler og led. Bør de ikke kunne bede om en tilsvarende handlingsplan? Nu prøver vi at give nogle positive spark til dem inde på Christiansborg, og så håber vi, at der sker noget.

Viden skal ud til læger og sagsbehandlere

Et af de helt store konkrete problemer for smertepatienter er den lange ventetid til smerteklinikker.

- Ventetiden betyder, at mange smertepatienter i flere år er overladt til deres praktiserende læge, som af gode grunde ofte mangler tilstrækkelig viden om kronisk smerte og smertebehandling. De smerteramte venter derfor længe på kvalificeret hjælp, siger Lars Arendt-Nielsen.

Mens de smerteramte venter, er de ofte sygemeldte, og det er kendt, at et halvt år uden for arbejdsmarkedet minimerer chancerne for at vende tilbage. Derfor foreslår smerteprofessoren decentrale smertecentre i kommunerne. Ideen er at opgradere lokale lægecentre, så der her findes læger med særlig viden om kronisk smerte.

- Disse personer kunne så få som ansvar at rådgive områdets praktiserende læger i konkrete sager. Sådan kunne man sikre smertepatienterne kompetent hjælp tidligere i forløbet. De kunne samtidig informere og undervise sagsbehandlere på kommunerne om konsekvenserne af kronisk smerte.

På den måde bliver sagsbehand-